

TISKOVÁ ZPRÁVA

ZÁMECKÝ PARK LIPOVÁ 2020

OPERAČNÍ PROGRAM
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Evropský fond pro regionální rozvoj

Pro vodu,
vzduch a přírodu

ZÁMECKÝ PARK v Lipové byl zrekonstruován, revitalizován a následně otevřen nejširší veřejnosti 30. října roku 2015. Spolek Via Tempora Nova získal areál zámku a zámeckého parku v listopadu roku 2011, od roku 2012 se pak průběžně snaží o nápravu škod způsobených na vegetaci parku během posledních sedmdesáti roků. Předně došlo k odstranění náletové zeleně v prostoru barokního parteru a v prostoru mezi zámeckou budovou a Zámeckým rybníkem. Zde byla největší výzvou likvidace účelových staveb, kterou zde postavila armáda, ačkoliv se jednalo od roku 1958 o pozemky, které byly chráněny jako kulturní památka. Tento status nebránil posledním majitelům zámeckého areálu, zejména ONV Teplice stejně jako restituentce Mgr. Ebelové, aby park nedevastovaly. Zlom v přístupu přišel až s novým majitelem, kterým je spolek Via Tempora Nova. Ten získal dotaci na rekonstrukci parku z rozpočtových prostředků Operačního programu životní prostředí, z evropského Fondu soudržnosti. Tyto prostředky poskytl Státní fond životního prostředí spadající pod Ministerstvo životního prostředí.

V rámci rekonstrukce se zrekonstruoval zejména barokní parter s jeho typickou barokní výsadbou včetně rozsáhlého rozária. Zcela znovu byl pak založen prostor rozária minor, který obklopuje rovněž nově založené habrové bludiště. V rámci projektu byly odstraněny všechny náletové stromy a keře stejně tak jako přestárlé a nemocné stromy. Byly založeny trávnickové plochy a vysazeno 181 kusů stromů a 15.203 kusů keřů. Došlo k výsadbě několika desítek vzácných exemplářů exotických stromů, vhodně doplňujících původní barokní výsadbu. Z vysazených nových habrových alejí bylo vytvořeno nové zámecké bludiště. Po pěti letech od založení již bludiště, pravidelně strážané a ošetřované včetně nové výsadby uhynulých jedinců, naplňuje svoji funkci a je vyhledáváno zejména místní komunitou a dětmi jako místo odpočinku a relaxace. Došlo k obnově travního porostu v celém prostoru zámeckého parku a porost je pravidelně v celém rozsahu udržován a kosen, takže je vytvořena souvislá odpočinková zóna. Celková udržitelnost projektu Rekonstrukce zámeckého parku je deset let od ukončení fyzické realizace projektu, což ovšem neznamená, že zámecký park bude stagnovat v té podobě, v jaké byl dokončen bezprostředně po realizaci v roce 2015. Naopak. V roce 2017 začala projektová příprava na dokončení parku směrem k hlavní obecní komunikaci, tzv. HORTUS AQUATICUS. Tento projekt se začal uskutečňovat po získané dotaci z OPŽP v roce 2019 a bude ukončen v roce 2021. V rámci projektu již je vysazeno na šedesát nových stromů a na dva tisíce keřů. Dále se bude pracovat na zlepšení přístupnosti parku zejména z centrální části obce. Průběžně se členové spolku starají o novou výsadbu dalších keřů, zejména růží a rododendronů,

v počtu až několika desítek v každém vhodném vegetativním období, které následně svými květy prozáří plochy zámeckého parku.

Na sklonku roku 2019 také došlo na další rozšíření parku, a to v severní části nad zámekem, kde byla vysazena nová zámecká štěpnice, která byla po celý rok 2020 udržována novou výsadbou a pravidelným sekáním travnatých ploch. Již v roce 2020 některé stromy přinesly první ovoce, takže se naplňuje nejen význam ekonomický ale rovněž vzdělávací, protože návštěvníci se mají možnost seznámit s mnoha odrůdami původních i nových druhů ovoce.

Průběžně se pak zámeckému areálu dostává mediální propagace, která ve svých důsledcích zvyšuje návštěvnost nejen zámeckého areálu ale i obce Lipová, která sama o sobě má co nabídnout. Park se tak stal první prakticky znovu rehabilitovanou částí zámeckého areálu, která může bezesbýtku sloužit veřejnosti. Park byl v roce 2016 otevřen veřejnosti celoročně každodenně a bezúplatně. Park i v roce 2020 sloužil celoročně občanům k rekreaci, která je právě nyní v době koronavirové krize tak důležitou součástí života každého z nás. Z důvodů pandemie ale v roce 2020 nebylo možno uspořádat žádné společenské ani kulturní akce.

Již v roce 2016 byla vydána za podpory Ministerstva kultury nová publikace seznamující zájemce s historií panství Lipová i s vývojem vlastního zámeckého parku. Průběžně dle potřeb se vydávají další letáky, plnící i funkci základně edukační. V parku jsou trvale umístěny informační tabule, seznamující návštěvníky jak s historií parku, tak s jeho přítomností a vhodným způsobem připomínají spoluúčast Evropské unie a Ministerstva životního prostředí při financování záchrany a obnovy zámeckého parku. Celkové náklady na údržbu parku přesáhly v roce 2020 částku 300. 000.- Kč, které byly hrazeny z prostředků spolku Via Tempora Nova, přičemž se jednalo především o prostředky na likvidaci nežádoucí zeleně, prostředky na novou výsadbu uhynulých jedinců, at' stromů či keřů a o platby brigádníkům, pomáhajícím při sezonních pracích v parku. Zde bychom chtěli vyzdvihnout především spolupráci s Romskou komunitou, bez jejichž pomoci bychom si dnes nedovedli představit údržbu parku na tak vysoké úrovni jako je tomu dnes. Stejně poděkování patří i křesťanské komunitě z Ústeckého kraje, která se rovněž v projektu edukace mládeže zapojila v letních měsících do revitalizačního procesu zámeckého parku.